EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.5.2026
COM(2026) 265 final

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni üheksandal koosolekul seoses ajutise komisjoni kodukorra muutmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni (edaspidi „ajutine komisjon“) üheksandal koosolekul võetav seisukoht seoses ajutise komisjoni kodukorra muutmist käsitleva otsuse kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvahelise raudteeveo konventsioon (COTIF)

9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsioon (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga, on rahvusvaheline leping, mille osalised on nii liit kui ka 25 liikmesriiki[1].

Nõukogu võttis 16. juunil 2011 vastu nõukogu otsuse 2013/103/EL Euroopa Liidu ja OTIFi vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga, mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga (edaspidi „ELi-COTIFi ühinemisleping“)) allakirjutamise ja sõlmimise kohta[2].

ELi-COTIFi ühinemisleping jõustus 1. juulil 2011.

COTIFi artikli 2 lõike 1 kohaselt on OTIFi eesmärk rahvusvahelist raudteeliiklust igakülgselt soodustada, parandada ja hõlbustada, eelkõige ühtse õigussüsteemi kehtestamisega rahvusvahelise raudteeliikluse eri õigusvaldkondades. COTIFiga reguleeritakse ka OTIFi töö korraldamist, eesmärke, volitusi, suhteid osalisriikidega ja tegevust üldiselt.

COTIFis käsitletakse raudteealaseid õigusnorme mitmes õiguslikus ja tehnilises raudteevaldkonnas ning need on jagatud kahte ossa: konventsiooni põhiosa, millega reguleeritakse OTIFi töö korraldamist, ja konventsiooni kaheksa liidet, millega on kehtestatud ühtne raudteeõigus.

– Liide A. Reisijate rahvusvahelise raudteeveo leping (**CIV**)

– Liide B. Kaupade rahvusvahelise raudteeveo leping (**CIM**)

– Liide C. Ohtlike kaupade rahvusvaheline raudteevedu (**RID**)

– Liide D. Veeremiüksuste kasutamist rahvusvahelises raudteeliikluses käsitlev leping (**CUV**)

– Liide E. Taristu kasutamist rahvusvahelises raudteeliikluses käsitlev leping (**CUI**)

– Liide F. Ühtsed eeskirjad tehniliste standardite kehtestamiseks ja ühtsete tehniliste eeskirjade vastuvõtmiseks raudteematerjali suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks rahvusvahelises liikluses (**APTU UR**)

---

[1] Üksnes Küpros ja Malta ei ole konventsiooniosalised.

[2] Nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsus 2013/103/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevedude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allakirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/103(1)/oj).

– Liide G. Rahvusvahelises liikluses kasutatavale raudteematerjalile tehnilise kasutusloa andmise ühtsed eeskirjad (**ATMF UR**)

– Liide H. Ühtsed eeskirjad rongide ohutu käitamise kohta rahvusvahelises liikluses (**EST UR**)

2.2. OTIFi ajutine õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjon

Üldkogu otsustas septembris 2021 toimunud 15. istungjärgul luua kooskõlas COTIFi artikli 13 lõikega 2 kolmeks aastaks (september 2021 – september 2024) ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni. Septembris 2024 toimunud 16. istungjärgul otsustas üldkogu pikendada ajutise komisjoni volitusi kuue aasta võrra kuni 1. oktoobrini 2030.

Ilma et see piiraks COTIFi artikli 13 lõikes 1 osutatud organite pädevust, volitas üldkogu ajutist komisjoni vastavalt selle kodukorra artiklile 2:

– koostama konventsiooni muutmise või täiendamise ettepanekuid;

– andma õigusalast nõu omal algatusel või COTIFi artikli 13 lõigetes 1 ja 2 osutatud organite taotlusel või nende loodud organite taotlusel;

– edendama ja hõlbustama konventsiooni toimimist ja rakendamist;

– jälgima ja hindama õigusakte;

– tegema otsuseid koostöö kohta teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ja ühendustega, sealhulgas looma konsulteerimise eesmärgil teiste rahvusvaheliste organisatsioonide ja ühendustega kontaktrühmi ja saatma neid rühmi laiali ning jälgima selliste rühmade toimimist.

Üldkogu otsustas, et vajaduse korral esitab ajutine komisjon oma järeldused ja ettepanekud COTIFi artikli 13 lõikes 1 osutatud pädevatele organitele kaalumiseks ja otsuse tegemiseks.

2.3. Ajutise komisjoni kavandatav akt

Ajutine komisjon peab oma üheksandal koosolekul 24. juunil 2026 vastu võtma otsuse, millega muudetakse selle kodukorda (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on ühtlustada kõigi OTIFi organite tegevus, tuginedes ajutise komisjoni 4. detsembril 2025 toimunud kaheksanda koosoleku soovitustele. Ajutine komisjon soovitas ühtsuse tagamiseks norme, mille eesmärk on ühtlustada kõigi OTIFi organite kodukorda seoses liikmete, assotsieerunud liikmete ja vaatlejate õigustega. Ettepanekuga viiakse teiste organite tegevusega vastavusse veel muidki aspekte ning see sisaldab ka mõningaid vormilisi parandusi.

Kavandatav akt muutub konventsiooniosalistele siduvaks kooskõlas COTIFi artikli 16 lõikega 10, milles on sätestatud, et OTIFi komisjonid kehtestavad oma kodukorra, ning ajutise komisjoni kodukorra artikliga 30, mille kohaselt võib kodukorda selle organi otsusega täielikult või osaliselt muuta.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

ELi-COTIFi ühinemislepingu artiklis 6 on märgitud:

„1. Liidu ainupädevusse kuuluvate küsimuste otsustamisel kasutab liit konventsiooni raames oma liikmesriikide hääleõigust.

2. Otsuste tegemisel küsimustes, kus liidul on oma liikmesriikidega jagatud pädevus, kasutab hääleõigust kas liit või tema liikmesriigid.

3. Konventsiooni artikli 26 lõike 7 kohaselt on liidul sama palju hääli, kui palju on tal liikmeid, kes on ühtlasi konventsiooni liikmesriigid. Kui liit hääletab, siis tema liikmesriigid ei hääleta.“

Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 3 lõikele 2 on liidul ainupädevus seoses COTIFi raames võetavate rahvusvaheliste kohustustega, sealhulgas selle alusel vastu võetud õiguslike vahenditega, kui sellised kohustused võivad mõjutada liidus kehtivaid õigusnorme või muuta nende kohaldamisala.

Kavandatud otsuse eesmärk on muuta ajutise komisjoni kodukorda, et viia see vastavusse teiste OTIFi organite kodukorraga.

Ajutise komisjoni kodukorra muutmine on horisontaalne küsimus, kuna see täiendab õiguslikke vahendeid ja poliitikavaldkondi, mille puhul liidul on ainupädevus. Seepärast on liidul ajutise komisjoni kodukorra muudatuste osas ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 kohaselt ainupädevus. Liit, keda esindab komisjon, peaks käesoleva otsuse vastuvõtmisel kasutama hääleõigust vastavalt nõukogu otsuse 2013/103/EL III lisa punktile 3.3.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[3].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ajutine komisjon on lepinguga, st COTIFiga ning eelkõige selle artikli 13 lõike 2 punktiga f ettenähtud organ.

Aktil, mille ajutine komisjon peab vastu võtma, on õiguslik toime. Kuna liit on COTIFi täieõiguslik osaline, muutub kavandatav akt rahvusvahelise õiguse alusel liidule siduvaks kooskõlas COTIFi artikli 16 lõikega 10, milles on sätestatud, et OTIFi komisjonid kehtestavad oma kodukorra, ning ajutise komisjoni kodukorra artikliga 30, mille kohaselt võib kodukorda selle organi otsusega täielikult või osaliselt muuta.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

[3] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatud aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud rahvusvahelise raudteetranspordiga.

Seega on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 91.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 91 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni üheksandal koosolekul seoses ajutise komisjoni kodukorra muutmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Liidu ja Rahvusvahelise Raudteeveo Valitsustevahelise Organisatsiooni (OTIF) vahelise lepingu Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga[1] (edaspidi „ELi-COTIFi ühinemisleping“), sõlmis liit 16. juunil 2011 nõukogu otsusega 2013/103/EL[2].

(2) OTIFi ajutine õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjon (edaspidi „ajutine komisjon“) loodi vastavalt COTIFi artikli 13 lõikele 2.

(3) COTIFi artikli 16 lõike 10 ja ajutise komisjoni kodukorra artikli 30 kohaselt on ajutine komisjon pädev muutma oma kodukorda.

(4) Ajutine komisjon peab oma üheksandal koosolekul 23.–24. juunil 2026 vastu võtma otsuse, milles käsitletakse kodukorra muutmist.

(5) Ajutise komisjoni otsusel muuta oma kodukorda on vastuvõtmise korral liidu jaoks õiguslik toime.

(6) Käesoleva otsuse eesmärk on muuta ajutise komisjoni kodukorda, et viia see vastavusse teiste OTIFi organite kodukorraga.

(7) Ajutise komisjoni kodukorra kavandatud muudatused põhinevad OTIFi ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni kaheksanda koosoleku soovitustel ning tagavad ajutise komisjoni ja muude OTIFi organite tavade täiendava kooskõla ja järjepidevuse. Seepärast tuleks kodukorra muutmist toetada.

(8) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ajutises komisjonis võetav seisukoht seoses ajutise komisjoni kodukorra muutmisega,

---

[1] ELT L 51, 23.2.2013, lk 8.

[2] Nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsus 2013/103/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevedude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allakirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/103(1)/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooni ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni üheksandal koosolekul kodukorra muutmise kohta võetav seisukoht on hääletada dokumendi INST-24046-JUR9/8 kohaste kodukorra kavandatud muudatuste poolt.

Artikkel 2

Ajutise õigusasjade ja rahvusvahelise koostöö komisjoni koosolekul võivad liidu esindajad ilma nõukogu täiendava otsuseta kokku leppida artikli 1 kohase seisukoha vähemtähtsates tehnilist laadi muudatustes.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja